

Maczó Péter

Gondold meg, mit mondasz, és mondd, amit gondolsz!

KURT WEIDEMANN

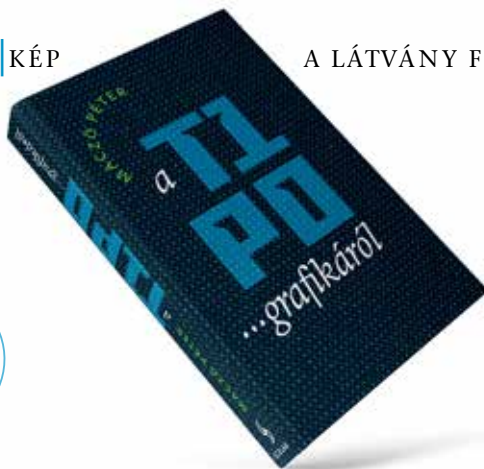
Szerzőnk betűtervező, tervező-grafikus – erős tipográfus beütéssel. Olyan ember, aki nem sokat kertel, és kimondja, mit gondol. Többnyire szórakoztató is, mert ugyan ki venné magára azt, amit mond?

Nekem ő nem etalon... Vagy mégis, mert tetszik, hogy van mersze hozzá. Tehát amikor ennek a tíz éve beígért könyvem az összeállításába kezdtem, arra gondoltam: csak őszintén! Mert a tipográfiában is lehet hazudni (azért ez sem politikusi kiváltság), talán csak lokálisabb a hatása, és a vizuális nyelvcsapások itt kevésbé nyálasak... Ízlés dolga, mint minden.

Ez elég megengedően hangzik, de nem opportunizmus. Úgy vélem, inkább elfogadás azzal szemben (és nem ellenében), amit naponta láthatunk, és amit mások követnek el – nem úgy, ahogyan mi tennénk. Sok ilyen dolgot találunk. A korszellem (ahogy találóan – csak megjegyzem – minden az, amit leírtam) hat ránk, elkerülhetetlen, akár a technikai erőter vagy azok a vonzások és taszítások is, amelyek ritkán tudatosulnak. Simogatások és rúgások ezek – esztétikai értelemben.

A tipográfus többnyire ismeretlen, bár a könyv fél évezreden át (bizonyítottan) megőrizheti a nevét. Ez a tevékenység alap-

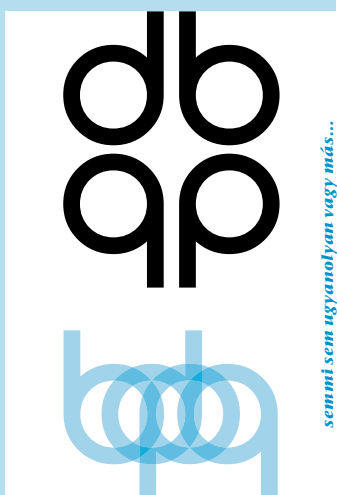
vetően emberi, hiszen eredete a kézírás, mindnyájunk gesztus művészete – akár a számítógép: lúdtoll helyett kalapács. Szerszám: oda ütünk vele, ahol nem fáj, vagyis a billentyűre. Sokan úgy is hiszik, és gátlástalanul alkotnak. Nyomdabetű van hozzá – nosza, print! Mondhatnák, épp olyan, mint a mobiltelefon: klikk és lefotózom. Felteszem a netre, ilyen vagyok, vagyilyt láttam stb. Ezek nem verbális üzenetek. A betűk világa (hiszem) kicsit más. Nem szeparálódni szeretnék, beavatásra vágyom, hisz'

betűtűk és ligatúra natúr

mindent lehet sokféleképpen, és mind lehet(ne) jó, de ehhez kell inspiráció, készség és tudás, együtt. Amit elsajátíthatunk. Ahogyan lányok a rántáskeverést anyukájuktól, vagy fiúk a szerszám használatát (szárnyaljunk!) a nagypapájuktól. De ma nem a konvenciók éltetnek. Aki igazán mesterségre vágyik (és ezt a provokatív genderelméleti fricskát túlélte), annak nemtől és kortól függetlenül jól jöhet egy kis kitekintés, hogy valóban örömet lelj a betűk ismeretében, nem csak az olvasásban, de gondolatainak szö-

veggé alakításában is. A tipografika sajátos szóösszetétele a művészetet sejteti. E témával azonban érdemes szakmailag felkészülten foglalkozni. Nos, ez az, ami sokaknak kevésbé vonzó, s azt mondják, műszaki. Pedig: *A technika (csak) szabadságot ad a tervezőművésznek, hogy tervezhessen* – mondja Maximo Vignelli... Hermann Zapf szerint: *A tipográfia két-dimenziós architektúra, amelyre a vizuális kommunikáció alapjai épülnek*. Fogadjuk el, és éljünk e nagyszerű lehetőséggel!

